

Övning 12

[9.4, 9.8]

Tillståndsåterkoppling: $u(t) = -L \dot{x}(t) + \hat{r}(t)$

(övning 10)

* L avgör var slutför systemets poler hamnar!

* Polerna kan placeras godtyckligt om systemet är styrbart

Tillståndsrekonstruktion: $\dot{\hat{x}} = A\hat{x} + Bu + K(y - C\hat{x})$

* Om x inte kan mätas så kan vi uppskatta det med $\hat{x}$ genom att utnyttja kunskapen om y & dynamiken (A, B, C) !

* Slutningsfellet $\hat{x} - x$ avtar mot noll med en hastighet som avgörs av K !

* Hastigheten kan väljas godtyckligt snabbt om systemet är observerbart

Hur hör de ihop?

L påverkar poler $\Rightarrow K$ påverkar hur snabbt $\hat{x} \rightarrow x$

$\Rightarrow$ Ingen gemensam effekt $\Rightarrow$ De kan designas oberoende av varandra!

9.4

$$\dot{x} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}x + \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}u$$

$$y = (1 \ -1)x$$

(i) Vi vill placera poler i $-2 \pm -3j$.

(ii) Föreslå en observatör & använd linjär tillståndssäterteori

(iii) Vad är polerna för det slutna systemet?

Lösning

POL.PLACERING

Var ligger polerna nu?

alt 1: $G = C(sI - A)^{-1}B$ Hitta på när nämnaren är 0

alt 2: Titta på egenvärdena till A

$$\textcircled{1} G = [1 \ -1] \begin{pmatrix} s & 0 \\ 0 & s+1 \end{pmatrix}^{-1} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \frac{1}{s(s+1)} \Rightarrow s_1=0 \quad s_2=-1$$

$$\textcircled{2} \lambda(A) \Leftrightarrow \det(\lambda I - A) = 0$$

$$\det(\lambda I - A) = \begin{vmatrix} \lambda & 0 \\ 0 & \lambda+1 \end{vmatrix} = \lambda(\lambda+1) = 0 \Rightarrow \lambda_1=0 \quad \lambda_2=-1$$

$\Rightarrow$ Polerna ligger i 0 ± -1 , vi måste flytta dem!

Kan vi lägga polerna var vi vill?

Ja, om systemet är styrbart!

$$S = [B \ AB] = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$$

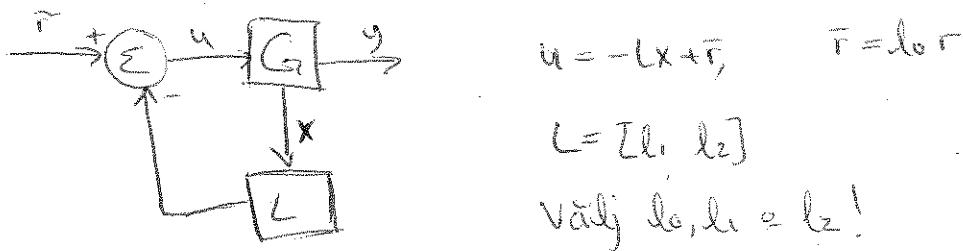
Styrbart om $\det(S) \neq 0$

$$\det(S) = \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 1 & -1 \end{vmatrix} = -1 - 0 \cdot 1 = -1 \neq 0 \Rightarrow \text{Vi kan placera poler godtyckligt!}$$

Men vi skulle ju föreslå en observatör också... --

Teorin säger att vi kan designa dem oberoende av varandra!

Designar regulatorn!

$$\begin{cases} \dot{x} = (A - BL)x + B\bar{r} \\ y = Cx \end{cases}$$

Bestäm nya poler!

Polerne är egenvärdena till $A - BL$!

$$\lambda(A - BL) : \det(\lambda I - A + BL) \Leftrightarrow$$

$$\Rightarrow \det \left(\begin{pmatrix} \lambda & 0 \\ 0 & \lambda \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} (l_1, l_2) \right) =$$

$$= \begin{vmatrix} \lambda + l_1 & l_2 \\ l_1 & \lambda + 1 + l_2 \end{vmatrix} = (\lambda + l_1)(\lambda + 1 + l_2) - l_1 l_2 =$$

$$= \lambda^2 + (l_1 + l_2 + 1)\lambda + l_1(1 + l_2) - l_1 l_2 = \underbrace{\lambda^2 + (l_1 + l_2 + 1)\lambda + l_1}_\text{karaktäristiska ekv.} = 0$$

Bestäm hur karaktäristiska ekv. ska se ut!

$$\text{karakt. ekv. : } (\lambda - p_1)(\lambda - p_2) = 0 \quad \text{för poler i } p_1 = p_2$$

$$\text{Vi vill att } p_1 = -2, p_2 = -3$$

$$\Rightarrow 0 = (\lambda + 2)(\lambda + 3) = \lambda^2 + 5\lambda + 6$$

Jmf! Dvs välj $l_1 \neq l_2$ så att den karaktäristiska ekv. får formen vi vill

$$\begin{cases} l_1 + l_2 + 1 = 5 \\ l_1 = 6 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} l_1 = 6 \\ l_2 = -2 \end{cases}$$

Hur väljer vi l_0 ?

Statistisk förstärkningen av G_C : $G_C(s=0) = d$

Välj l_0 så att d blir det vi vill!

Hitta G_C

Slutna systemet: $\begin{cases} \dot{x} = (A - BL)x + Bl_0 r \\ y = Cx \end{cases}$

* $Y = G_C R$

Laplace

$\begin{cases} Y = CX \\ \dot{X} = (A - BL)X + Bl_0 R \end{cases}$

$\Rightarrow Y = C(sI - A + BL)^{-1} Bl_0 R$

$\Rightarrow Y = C(sI - A + BL)^{-1} Bl_0 R$

$\Rightarrow G_C = C(sI - A + BL)^{-1} Bl_0$

$d = G_C(b_0)$

$$\begin{aligned} d &= C(BL - A)^{-1} Bl_0 = (1 - 1) \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} (6 - 2) - \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}^{-1} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} b_0 = \\ &= (1 - 1) \begin{pmatrix} 6 & -2 \\ 6 & -1 \end{pmatrix}^{-1} \begin{pmatrix} 1 & 1 \end{pmatrix} b_0 = (1 - 1) \frac{1}{-6+12} \begin{pmatrix} -1 & 2 \\ -6 & 6 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 \end{pmatrix} b_0 = \\ &= \frac{b_0}{6} (1 - 1) \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \frac{b_0}{6} \end{aligned}$$

$\Rightarrow b_0 = 6d$

Regulator

$$u = -[6 - 2]x + 6dr \quad (-Lx + l_0 r)$$

Observer!

Kan vi designa en observator med godtyckligen snabb minskning av
shattningsfelet?

Jämför systemet är observerbart!

$$\mathcal{O} = \begin{bmatrix} C \\ CA \end{bmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

Observerbart om $\det(\mathcal{O}) \neq 0$

$$\det(\mathcal{O}) = \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} = 1 - (-1) \cdot 0 = 1 \neq 0 \Rightarrow \text{Shattningsfelet hem} \rightarrow 0 \text{ med godtycklig hastighet}$$

Designa observatören!

$$\dot{\hat{x}} = A\hat{x} + Bu - K(y - \hat{y})$$

$$\dot{x} = Ax + Bu$$

Vad är sladdningsfelets dynamik?

$$\begin{aligned}\bar{x} &= x - \hat{x} \Rightarrow \dot{\bar{x}} = \dot{x} - \dot{\hat{x}} = Ax + Bu - A\hat{x} - Bu - K(y - \hat{y}) = \\ &= A(x - \hat{x}) - K(y - \hat{y}) = A(x - \bar{x}) - K(Cx - C\bar{x}) = \\ &= (A - KC)(x - \bar{x}) = (A - KC)\bar{x}\end{aligned}$$

Vi vill att sladdningsfelet ska gå mot 0 snabbare än systemets 'stabilisator' sätter

Vår för? Vill att vi ska ha rätt värde på tillstånden vid jämviktspunkten.

Hur? Om $\bar{x}$ ska ha snabbare dynamik $\Rightarrow$ polemata fall

$\dot{\bar{x}} = (A - KC)\bar{x}$ ska ligga längre från origo än polemata fall

$$\begin{cases} \dot{x} = (A - BL)x + Br \\ y = Cx \end{cases}$$

Vi valde poler i -2 ± -3 för det senare

Välj poler så att $p_1 \leq p_2 < -3$ ex: $p_1 = p_2 = -4$

Vad är polemata?

$$\begin{aligned}\text{eigenvärdena till } A - KC! &\Rightarrow 0 = \det(2I - A + KC) = \begin{vmatrix} 2+k_1 & -k_1 \\ k_2 & 2+l-k_2 \end{vmatrix} = \\ &= (2+k_1)(2+l-k_2) + k_1k_2 = \\ &= 2^2 + (k_1 - k_2 + l)2 + k_1\end{aligned}$$

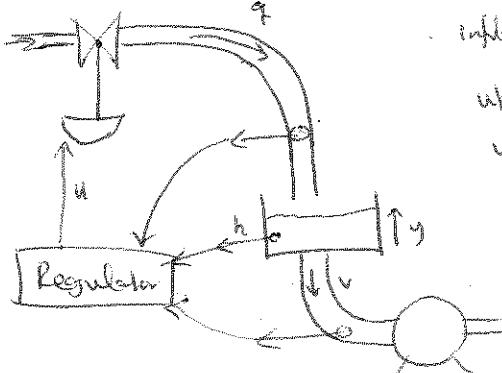
Karakteristiskt ekv

$$(2+k)^2 = 2^2 + 8l + 16 = 0 \Leftrightarrow 2^2 + (k_1 - k_2 + l)2 + k_1 = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 8 = k_1 - k_2 + l \\ 16 = k_1 \end{cases} \Rightarrow k_1 = 16, k_2 = 9$$

Observatör: $\dot{\hat{x}} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}\hat{x} + \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}u + \begin{bmatrix} 16 \\ 9 \end{bmatrix}(y - [1 \ -1]\hat{x})$

9.8

infördet q styrs av rörelsens höjd u utflödet v styrs av pumpen & ses som konst. $u, h, q \in v$ är små avvikelser från en önskad punkt.

$$Q(s) = \frac{k_1}{1+Ts} U(s) \quad k_1 = 1 \quad T = 0.5$$

$$A\dot{h} = q - v \quad A = 1 \text{ m}^2$$

a) $q \in h$ är tillståndsvariabler! Bestäm en tillståndsskrivning av processen! Bestäm en tillståndssätterleppolarg $u = l_1, q = l_2$ har så att det slutna systemet har 2 poler i -2.

Lösning

$$u = -Lx + r \quad L = (l_1, l_2) \quad x = \begin{pmatrix} q \\ h \end{pmatrix}$$

$$\{A=1\} \quad h = \dot{x}_2 = q - v = x_1 - v$$

$$(1+Ts)Q = k_1 U \xrightarrow{\mathcal{Z}^{-1}} q + T\dot{q} = k_1 u \Rightarrow \dot{q} = \dot{x}_1 = \frac{1}{T}(-q + k_1 u) = \frac{1}{T}(-x_1 + k_1 u)$$

Tillståndsför

$$\dot{x} = \begin{bmatrix} \dot{q} \\ \dot{h} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1/T & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} x + \begin{bmatrix} k_1/T \\ 0 \end{bmatrix} u + \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \end{bmatrix} v$$

$$y = h = x_2 = [0 \ 1] x$$

$$A = \begin{pmatrix} -1/T & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \quad B = \begin{pmatrix} k_1/T \\ 0 \end{pmatrix} \quad C = [0 \ 1]$$

Polplacering

$$\text{Vill: } (\lambda + 2)^2 = \lambda^2 + 4\lambda + 4 = 0$$

$$\text{Har: } \det(\lambda I - A + BL) = \begin{vmatrix} \lambda + \frac{1}{T} + \frac{k_1}{T} & \frac{k_1}{T} \\ -1 & \lambda \end{vmatrix} = \left\{ \begin{array}{l} T=0.5 \\ k_1=1 \end{array} \right\} =$$

$$= \begin{vmatrix} \lambda + 2 + 2k_1 & 2k_1 \\ -1 & \lambda \end{vmatrix} = \lambda^2 + (2 + 2k_1)\lambda + 2k_1 = 0$$

$$\text{Jmf: } \begin{cases} 4 = 2 + 2k_1 \Rightarrow k_1 = 1 \\ 4 = 2k_1 \Rightarrow k_1 = 2 \end{cases} \Rightarrow \boxed{u = -[1 \ 2]x + r}$$

b) Hur stort är det stationära felet för en konstant störning $v=0.1$ om $r=0$?

Lösning

$$\dot{X} = (A - BL)x + Br + \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \end{pmatrix}v.$$

Stationärt fel $\Rightarrow$ tidsderivator = 0 $\Rightarrow \dot{x}=0$

$$0 = (A - BL)x + Br + \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \end{pmatrix}v = (A - BL)x + \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}0.1 =$$

$$= \left(\begin{pmatrix} -2 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \end{pmatrix}(1-2) \right)x + \begin{pmatrix} 0 \\ -0.1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -4 & -4 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}x + \begin{pmatrix} 0 \\ -0.1 \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} -4x_1 - 4x_2 = 0 \\ x_1 - 0.1 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 0.1 \\ x_2 = -0.1 \end{cases}$$

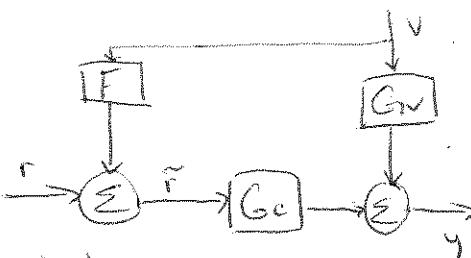
$$x_1 = q, x_2 = h$$

$\Rightarrow$ Vid den konstanta störningen $v=0.1$ så är avvikelser från den önskade tanknivån -0.1 (h)
 -0.1 är alltså vårt stationära fel!

c) Beräkna en framkoppling från v till r så att vs påverkan försvinner! Utelämn alla termer i regulatorn där v deriveras så att regulatorn blir implementerbar. Hur funkar regulatorn? Vad är stationära felet?

Lösning

Framkoppling

(Möt störningen v använd informationen för att ändra referenssignalen)

Hur påverkas y av v ?

$$Y = G_v V$$

Värt system: $\dot{x} = \begin{bmatrix} -4 & -4 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}x + \begin{bmatrix} 2 \\ 0 \end{bmatrix}r + \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}v = Ax + Br + Cv$

$$y = \begin{bmatrix} 0 & 1 \end{bmatrix}x = Dx$$

$$\begin{aligned} L \Rightarrow \begin{cases} sX = Ax + Br + Cv \\ Y = Dx \end{cases} \end{aligned}$$

$$\Rightarrow Y = D(sI - A)^{-1}(Br + Cv) = G_c R + G_v V$$

$$\Rightarrow G_v = D(sI - A)^{-1}C = \dots = -\frac{(s+4)}{(s+2)^2}$$

Framkupplingen

Från blockdiagrammet: $Y = G_v V + G_c(R + FV)$

Vid denna $Y = G_c R$ dvs att V inte har någon effekt

$$\Rightarrow G_v + G_c F = 0$$

$$\Rightarrow F = -\frac{G_v}{G_c}$$

Hitta G_c

$$G_c = D(sI - A)^{-1}B \quad (\text{från ovan}) \Rightarrow \dots \Rightarrow G_c = \frac{2}{(s+2)^2}$$

$$F = -\frac{G_v}{G_c} = \frac{\frac{s+4}{(s+2)^2}}{\frac{2}{(s+2)^2}} = \frac{s+4}{2}$$

Vi skulle ta bort ev. derivierande delar ...

$$F = \frac{s+4}{2} \text{ har en derivierande del } \frac{s}{2} \Rightarrow \text{nytt } F = 2$$

Undersök felet (stationär!)

Nu har: $\dot{x} = Ax + (B^T F + C^T)v = 0$

$$\Rightarrow \begin{cases} -4x_1 - 4x_2 + 4v = 0 \Rightarrow \{v=0\} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = v \\ x_2 = 0 \end{cases} & h=x_2=0! \\ x_1 = v \end{cases}$$

Inget stationärt fel!

d) Vad händer med det stationära felet om vi använder regulatorn från c men om k_1 är lika nägot från 1?

Lösning

Vår hade vi här? $\Rightarrow i B!$

Vi får nu k_1 inatt istället för 1

$$\begin{aligned}\dot{x} &= (A - BL)x + B2v + \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \end{pmatrix}v = \\ &= \left(\begin{pmatrix} -2 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 2k_1 \\ 0 \end{pmatrix}(1-2) \right)x + \begin{pmatrix} 2k_1 \\ 0 \end{pmatrix}2v + \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \end{pmatrix}v = \\ &= \begin{pmatrix} -2-2k_1 & -4k_1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}x + \begin{pmatrix} 4k_1 \\ -1 \end{pmatrix}v\end{aligned}$$

Stationärt $\dot{x}=0$

$$\begin{cases} -2(1+k_1)x_1 - 4k_1x_2 + 4k_1v = 0 \Rightarrow x_2 = \frac{1}{k_1} \frac{k_1-1}{2} v \\ x_1 = v \end{cases}$$

Om $k_1 \neq 1$ så är $\frac{k_1-1}{2k_1} \neq 0$ $\Leftrightarrow$ det följer att

det stationära felet blir nollställt

c) Föresla en ny regulator så att stationära felet blir noll för konstanta störningar, oavsett om k_1 är lika lite från 1

Lösning

Hur får vi fel att försvinna genom reglering?

$\Rightarrow$ Integrerande del!

Införf ett extra tillstånd z där $\dot{z} = h$ (dvs $z = \int h dt$)

Nytt system: $\begin{bmatrix} \dot{x} \\ \dot{z} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{pmatrix} x \\ z \end{pmatrix} + \begin{bmatrix} 2u_1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} u + \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix} v$

$$y = [0 \ 1 \ 0] \begin{pmatrix} x \\ z \end{pmatrix}$$

OBS! x är fortfarande 2 dim dvs $x = \begin{pmatrix} q \\ h \end{pmatrix}$

Jämför ovan med originalsystemet!
Vi har bara legt till en ekvation $\dot{z} = x_2$

Vad är det återhepplade systemet?

$$u = -L \begin{pmatrix} x \\ z \end{pmatrix} + r \quad L = (l_1, l_2, l_3) \quad r = 0 \quad (\text{eftersom vi inte vill ha avtakelser})$$

$$\begin{bmatrix} \dot{x} \\ \dot{z} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2 - 2kl_1 & -2kl_2 & -2kl_3 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{pmatrix} x \\ z \end{pmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix} v$$

$$\text{stationärt: } \dot{z} = 0 \Rightarrow x_2 = h = 0$$

Förutsatt att L stabiliseras systemet är stationärt läge upphets, så är stationära felet noll!